

МЪСЕЧНО ИЛЮСТРОВАНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. IX.

Ноямврий, 1900.

Брой 11.

Самообразование.

Ако и образованитѣ държави да сѫ сторили много за всеобщото разпространение на просвѣщението между масата на населението, пакъ далечъ не се е още направило всичко, що би могло да се направи. У насъ, особено, има още много да се прави за разпространение на общата просвѣта между народа ни. Ние сме, разбира се, зели една крачка напредъ по тази посока, но полето е още широко предъ насъ.

Въ Съединенитѣ Държави на Америка се полагатъ голѣми усилия не само за всеобщото разпространение на просвѣщението, но и за самообразованието. Прѣди повече отъ двайсетъ години се отвори въ Държавата Ню Йоркъ покрай хубавото езеро Шитоква Лѣтно Училище съ разни курсове начинайки отъ най-прости до най-висшия, именно за проповѣдници и образовани люди. Епископъ Винсентъ бѣше единъ отъ основателитѣ на тѣзи курсуве, които се учатъ не само на всѣкадѣ изъ Америка, но и по всички части на свѣта дѣто се говори английскиятъ езикъ. Тѣзи курсове сѫ стапали много популярни и хиляди маже, жени и юноши ги слѣдватъ и чрѣзъ тѣхъ добиватъ срѣдно образование.

Нѣма нужда да доказваме нуждата отъ подобни курсове и у насъ, дѣто има хиляди маже, жени и млади момчета и момичета жадни за наука, които биха могли да се въз-

ползватъ и да добиятъ необходимитѣ за всѣкого познания.

Водимъ отъ тѣзи съображенія Епископъ Винсентъ, който е назначенъ да падзирава Европейскитѣ Конференции за четири години, прѣдлага единъ курсъ за прочитане приспособенъ за всички, които иѣматъ срѣдно образование. Въ основата на този курсъ е религиознитѣ прочитъ отъ Библията; но въ курса влизатъ и книжки съ кратки биографии на велики и знаменити маже, както и други книжки съ възпитателно, книжково и научно съдѣржание. Ние прѣпоръжчаме на читателитѣ внимателно да прочетатъ статията на Епископъ Винсентъ на стр. 171 Плацътъ, който прѣдлага Епископъ Винсентъ заслужва вниманието на всички, които отъ сърдце желаятъ своето себесъвършенствование. Той заслужва да се обсѫди и отъ всички, които може би да сѫ мислили върху нѣкой подобенъ планъ, какъ да помогнатъ на онѣзи, които копнѣятъ за самообразование, но не знаятъ какъ да го постигнатъ; не знаятъ що да сторятъ за да познаятъ длѣностите си къмъ Бога и сънчѣтъ съчеловѣци и какъ да придобиятъ необходимо нужднитѣ познания. Врѣме еда се запитересуватъ всички образовани люди въ този планъ; да се освободятъ отъ всѣко себелюбие и да мислятъ повече за ползата на други — да помогатъ на старанията имъ да се самообразуватъ. Особено призоваваме вниманието на всички наши пастири на този курсъ, да го прѣпо-

ржчатъ най-постоятелно на всички свои черковни членове, които иматъ нужда да го слѣдватъ отъ началото на новото столѣтие — 1 Януарий 1901 и редовно да продължаватъ за напрѣдъ.

Единъ Русинъ между Китайски Сектанти.

Г-нъ Делинъ описва въ Септемврийската книжка на сп. *Nouvelle Revue* опитностите на единъ руски инженеринъ, Г-нъ Лобза, между една важна китайска секта, нарѣчена „Зашитници на Прѣслѣдваниетъ“.

Главната квартира на сектата се намира въ единъ градъ въ Манчурия, нарѣченъ Нин-Гута, и тамъ Г-нъ Лобза положилъ голѣми старания да открие въ какво именно различава тази секта отъ официалната религия на Буда. Слѣдъ като билъ най-учтиво отблѣснатъ отъ едного отъ главнитъ мѣже на сектата, Г-нъ Лобза обѣрналъ вниманието си на единъ мизеренъ храмъ на края на града, свещеникътъ на който храмъ той знаялъ, че билъ свързанъ съ водителите на сектата. Задачата, която ималъ Русинътъ, станала извѣредно трудна отъ факта, че губернаторътъ на Нин-Гута заповѣдалъ на всички чиновници да не влизатъ въ никакви спошения съ Руси и никога да не имъ откриватъ нѣщо по частния животъ на Китайците. Г-нъ Лобза посѣтилъ храма, и казалъ на свещеника му, че архитектурата на храмовете на Нин-Гута му направили дѣлбоко впечатление по причина на оригиналността си, че той се живо интересувалъ въ религията на Китайците, и особено въ вѣрванията на тази секта, които вѣрваниятой би желалъ да му се обяснятъ. Свещеникътъ обясnilъ, че храмътъ билъ посветенъ на Пуса, едничкото божество на сектата, членоветъ на която не посѣщавали други мяста за поклонение. Сектата се отличавала съ своята трезвенностъ; тѣ не пушели нито афионъ нито тютюнъ, не пиели китайска ракия, и се наричали братия. Сектата се много разпространяvalа изъ Китай; въ всѣки градъ членоветъ си избиратъ единъ начальникъ, който бива пожизненъ, и чиято работа е да надвирава моралността на своите единомисленици. Членство въ сектата се придобива само съ съзволението на членоветъ въ града, и приемането на новъ привърженикъ се празнува съ голѣмо тѣр-

жество. Въ молитвите, които свещеникътъ принася на Пуса за всѣкой новъ членъ, забѣлѣжително е, че нѣма прошение обращениетъ да стане голѣмъ търговецъ, и това се счита за доказателство, че сектата прѣвира богатството. При приемането му новия членъ промѣнява името си, чрѣзъ поставяне слога „лай“ въ срѣдата, обичай, който дава възможность на членоветъ да се разпознаватъ, кадѣто и да сѫ. Членоветъ на сектата сѫ твърдѣ благотворителни и си помогатъ въ старостъ и въ нужда.

Толкова Г-нъ Лобза се научилъ отъ свещеника. Той ималъ случай тѣй сѫщо да говори и съ единъ познатъ нему чиновнику, който принадлежалъ на третия разрѣдъ, или разрѣда на синята кордела. Този господинъ приелъ Г-на Лобза твърдѣ учтиво, и изпърво никакъ не искалъ да говори за сектата; но когато разбралъ, че Г-нъ Лобза вече знаелъ много нѣща, той говорилъ по-свободно. Той се обявилъ противникъ на сектата, членоветъ на която той описалъ като слаби хора, прикривани пороците и прѣстѣплението си подъ маската на възвишени учения. Обществото, заявилъ той, било крайно опасно, и той обясnilъ, че когато новъ членъ влизалъ въ сектата, той билъ принуденъ да даде клѣтва, че никога нѣма да открие тайните й, подъ страхъ че ще бѫде убитъ отъ своите другари. Туй било доказателство на китайския чиновнику, че сектата била съвсѣмъ лоша; той прибавилъ, че китайските власти никакъ не я удобрявали и запрѣщавали никой да се не присъединява къмъ нея. Прѣди десетъ години, продължилъ той, сектата подигнала възстание въ Пекинъ, и направила покушение на Императора.

Естествено русинътъ останалъ много забѣрканъ отъ тѣзи двѣ съвсѣмъ различни версии. Но едно обстоятелство го направило да подозира дадения отъ мандарина отчетъ — именно фактътъ, че той осъждалъ сектата за тѣхната любовь къмъ равенството. „Тѣзи мизерни хора“, казалъ той, „считатъ стареца и юноши, мандарина и селенина, богатия и просека равни и че иматъ право на сѫщата почестъ.“ Г-нъ Делинъ, обаче, не разрѣшава напълно въпроса, на мандарина ли или на свещеника трѣбва да вѣрваме, ако и да е очевидно, че той изобщо е наклоненъ да приеме дадения отъ свещеника отчетъ.

Свръзка на Китайското Правителство съ Движението на Боксерите.

Прѣвземането на града Тиенцинъ отъ съюзническите войски на 15 Юлий (н. с.) бѣше тѣй неочеквано, че разните съкровища, архиви и монетни палати нѣмаха врѣме да скриятъ съкровищата си или да изгорятъ документите си. Въ официалния яменъ (канцелария) на вицекраля пишущиятъ тѣзи рѣдове биде помоленъ отъ съюзнически сили да прѣгледа всичките оставени документи въ Информационния Отдѣлъ, и съ това дѣйствително намѣрилъ документи, които явно показватъ, че Китайските чиновници сѫ били замѣсени въ движението на Боксерите. Единъ документъ е квитанция за суми дадени за саби назначени да се доставятъ на Боксерите. Думитъ на квитанцията сѫ тѣй ясни, щото не допушатъ никакво съмнѣние за съучастието на Яменските чиновници.

Вицекралътъ оставилъ дневника си, и въ него се намѣри забѣлѣжка, че на 16-и на шестия мѣсецъ, (въ който денъ избѣгалъ, 12 Юлий) 12,000 таели били дадени на начальника на Боксерите, Чанг Те Чингъ, за храна на неговите хора. Прѣди тази забѣлѣжка има друга за 1,435 таели платена на Янг Шао Чиенг за бѣло брашно за Боксерите, които били на брой до 2,200 въ това място; брашното трѣло да имъ стигне за два деня. Послѣ има и друга бѣлѣжка за 40 таели дадени на раненъ Боксеръ; 100 таели на семейството на Ма Кун Сей, убитъ въ една битка Боксеръ. Тѣ сѫ само нѣколко отъ забѣлѣжките. Не се споменува нищо за кредитъ. Освѣнъ горнитъ намѣриха се и Боксерски официални прокламации. Черни и възмутителни ако и да сѫ тѣ сравнени съ меморандумите написани за Китайските посланици въ Лондонъ и Вашингтонъ, пакъ тѣ сѫ почти невинни сравнени съ други отъ по-ранна дата намѣрени въ сѫщата книга. За главитъ на двама чужденци поднесени на вицекраля, дадени били на приносителя по 30 таели на глава. Обезглавените трупове на двама американски матрози били намѣрени на бойното поле на 25 Юни. За малки плячки отъ чужденци се често споменува въ тази записка. Притежанието на такава плячка се считало като доказателство за поражението на чужденци и се награждавало. Парично нѣждивение не трѣбвало да се щади ако дѣй-

ствително можало да докара падането на поселенията на чужденците. Плащашитъ за глави пари обясняватъ една ужасна сцена, що се случила въ арсенала Хенку, който нѣколко дена билъ въ рѫцѣтъ на английския адмиралъ Сеймура и неговата дружина.

Когато падналъ храбриятъ Бейтъс и неговите двама матрози, Китайцитъ се опитали да имъ отрѣжатъ главите. На другата ноќь видѣли нѣколко Китайци да се криятъ въ трѣстиката наблизу. Тѣ били прободени съ щикове; единиятъ отъ тѣхъ се държалъ яко о една торба, а когато я отворили, намѣрили главата на артилериста Уаткинсъ. Въ Яменската архива се намѣрили копия отъ депеши, въ които Ей Лу, бившиятъ Чалиски вицекралъ, прѣпоръжвалъ двама видни Боксери Чангъ и Уай, на прѣстола за награди. Пъленъ регистъръ на всичките Боксери въ селата около Тиенцинъ, съ имената и възрастъта имъ, датитъ, въ които тѣ запалили черкви, и наградитъ, що получили, се намѣри отъ пишущия тѣзи редове и помощника му Г-нъ Лохъ Чи Мингъ, свѣршилъ въ Пекингския Методистки Университетъ.

Когато се потуши Боксерското възстание, надѣваме се, че този регистъръ ще послужи за отдѣляне овци отъ козитъ и опрѣдѣляне наказанията. Намѣриха се и дѣй писма относящи се до ПАО-Тинг-Фу, градъ отстоянътъ около 134 километра отъ Тиенцинъ, гдѣто дѣй Американски мисионерски дружества иматъ мисии. Едното носи дата 6 Юлий; то било писано отъ провинциалния съкровищникъ до вицекраля. Слѣдующия пасажъ се намира въ него: „Нан ней янг куан гиао танг фен шао янг пн ий хай“ („Черквата и сѫщата бидоха изгорени, и чужденцитъ повредени“). Послѣдното изрѣчене означава смърть. Другото писмо носи дата 2 Юлий: „Онзи денъ шестъ седемъ мисионери бидоха убити. Слѣдътуй почна да пали дѣждъ, и сега още вали. Ако вие въ Тиенцинъ се нуждаете отъ дѣждъ, на ли знаете какво да правите — **убийте нѣколко мисионери**. Този дѣждъ веднага станалъ прѣдметъ на ликуване отъ съкровищника и Боксерите, понеже показвалъ удобрението на небето на тѣхното грозно дѣло и турилъ край на дългата суша.“

Ние въ Тиенцинъ бѣхме много загрижени за този градъ, но мислехме, че мисионеритъ избѣгали къмъ югъ. Два мѣсeca никакъ не получихме писма отъ мисионеритъ тамъ, но

вицекралът е знаелъ твърдѣ добрѣ, че тѣ били убити. Споменува се и за Католишикътъ село Юнгъ Лию, село което цѣли три мѣсеса противостояло на Боксеритѣ. Селяните направили окопъ и купили нѣколко пушки Маузерки; послѣ тѣхната рѣшителностъ, ржководена отъ бацитѣ, извѣршила осталото. Съкровищникътъ — нека се помни това противъ него — казва, че прѣдложилъ чрѣзъ прокламация „4000 таели на оногова, който би намѣрилъ срѣдство да прѣвземе селото; но до сега никому не се удало това.“

Други документи се оказаха отъ прѣголѣма цѣна на командантитѣ на съюзнически сили. За примѣръ, слѣдъ като напусналъ укрѣплението, Шип-Чангъ, командантътъ доложилъ на вицекраля, че билъ разбитъ, но прибавилъ: „Не ще могатъ да намѣрятъ топоветѣ ми, защото сѫ скрити.“ Послѣ продължава и казва, че когато се прѣвзематъ обратно укрѣпленията, ще се намѣрятъ подъ пода на барутницата.“ Това свѣдѣние биде изпратено на офицерина, шо командувалъ укрѣплението, и топоветѣ били изровени. Офицеринътъ на Пей-Тангското укрѣпление писалъ, че нѣмалъ доволно торпеди и топове, и че билъ изпъленъ съ страхъ щото прѣживѣвалъ „една година въ единъ день“, когато се много стражувалъ, че силитѣ ще дойдатъ да го нападнатъ. При намирането на писмото съюзниците отишли и прѣвзели укрѣплението безъ съпротивление. По този начинъ ние помогнахме за да ускоримъ края на кръвоизливите и мизерията около настъ. — Прѣп. Фредерикъ Браунъ.

Ню Йоркската Конференция за Чуждестранните Мисии.

Голѣмото събрание държано въ града Ню Йоркъ отъ 17 Априлъ до 1 Май, 1900 г. се счита най-великото събитие, що се е случило въ историята на управлението чуждестранните мисии. То е било извѣнредно по числото на прѣдставляваните дружества, присъствуващи делегати и общата публика, що се стичала на всѣко събрание; по разните третирани прѣдмети прѣзъ петдесетъ и шестътъ събрания; по удивителния ентузиазъмъ показанъ отъ онѣзи, които сѫ били честити да присъствуватъ; и по обширното участие, чо възбудили събранията върху енергически американски печатъ. На прия-

телитѣ на мисиите въ всички части на свѣта конференцията не може да не бѫде крайно ободрителна и насърдчителна. Конференцията е била почетена съ присъствието на Президента на Съединенитѣ Държави; имало е 2,500 делегати и мисионери и на всичките събрания присъствували 150,000 възторжени слушатели. Всичко това може спрavedливо да се земе като нагледенъ урокъ по увеличението и разширението на живото участие въ мисионерското дѣло. Денътъ на присъвателя, денътъ на индиферентността е миналъ; днесъ Черквата въ всичките си клонове рѣшилъ се старае да слуша заповѣдъта на учителя: „Идѣте и научете всички народи“ и сега разбираятъ хората, че нѣма нищо безразсадно въ лозинката: „свѣтътъ да се придобие за Христа прѣзъ двадесетото столѣтие“.

Една тайна за успеха на тѣзи събрания бѣше тази, че конференцията е била люлѣяна, тѣй да се каже, въ молитва, и въ време на дългите приготовления и прѣзъ всичките ѝ засѣданія, поддържана е била отъ усърдна вѣрваща молитва.

Делегатитѣ отъ разните черкви и окрѣзи изъ Съединенитѣ Държави и Канада били многочисленни и влиятелни. Въ сравнение съ тѣхъ делегатитѣ отъ Великобритания и Европейския материкъ били твърдѣ малцина и броели всичко сто и четиринадесетъ души.

Изобщо управлението на Конференцията било прѣвъходно. Въ нѣкон отношения първите засѣданія, въ сѫбота, 21 Априлъ, бѣха най-забѣлѣжителни. На първото събрание, стичането за първъ пътъ на повече отъ 2500 способни, интелигентни мѫже и жени, всички дълбоко заинтересувани въ евангелизирането на езическия свѣтъ, било по само себе си прѣважно събитие. Събранието било подъ ржководството на Г-на Харисона, бивши президентъ на Съединенитѣ Държави, който държалъ рѣчъ пълна съ християнски ентузиазъмъ, възвишили принципи и полезни факти. Между слушателитѣ имало ветерани, които били прѣкарали живота си въ нѣкои отъ най-трудните мисионерски полета, способни администратори, подъ чието ржководство великиятъ мисионерски дружества сѫ постигнали сегашното си положение на сила и влияние, мѫже, чиито пера сѫ редактирали периодическите списания и писали кни�итѣ, които прѣзъ последното поколение

тъй обширно сж разпростирили влиянието и силата на мисиите. И много госпожи присъствували, и по този начинъ придали голъмо значение на всеобщо приемия фактъ, че мисионерската работа е велико поле за влиянието на женитѣ; и младото поколение било много видно, не само въ служителите на разните организации, но и въ лицата на мнозина отъ двата пола, които сж готови да отидатъ на фронта, щомъ се събератъ по-тръбните за това срѣдства.

Голъма стѫпка по посоката къмъ популяризиране на Конференцията се зела, когато Изпълнителната Комисия присъствието на едно отъ събранията на Макинли, Президента на Съединенитѣ Държави, който въ словото, що държалъ, показалъ, че присъствувалъ като християнинъ съ познаване на и съчувствие съ сегашните мисионерски старания, и чувствуvalъ, че е привилегия да сдружи престижа на високата си служба съ цѣлитѣ и ламтенията на онова голъмо и възтържено съbrание. На онѣзи, които сж навикнали на тържествените церемонии свързани съ царски посещения, самата безпретенциозност на случая бѣше прибавено очарование, и нѣка се надѣваме, че всички високопоставени лица ще дойдатъ до убеждението, че високата служба не може никога по-полезно и прилично да се употреби отколкото въ поощрението на онѣзи велики прѣприятия, които спомагатъ за мира и спасението на свѣта.

Понедѣлникъ, 23 Априлъ (н. с.) почнали осмодневните събрания. Тѣ били разнообразни, обемисти и отъ най-голъма важность. Малко сж били незасегнатите прѣмети; но събранията не били въ сѫщностъ конференция. Четенитѣ слова били по необходимостъ, слова къмъ по-голъми събрания, и краткиятѣ слова тъй сѫщо били полезни и назидателни.

Първиятъ день билъ посветенъ на общи принципи и на единъ прѣгледъ на столѣтието; вториятъ, на евангелизаторска работа, градска работа и прѣвеждане на Библията; третиятъ на възпитание и книжната; четвъртиятъ на трънливия въпросъ за дружни сношения и раздѣляние на полета, а събранията слѣдъ пладнѣ и вечеръта били посветени на работа отъ женитѣ; петиятъ на себенздѣржание и практическо управление; шестиятъ на работа на млади хора; седмиятъ на медицинска работа и книжната;

послѣдниятъ на домашна работа (работка въ онѣзи държави, които поддържатъ чуждестранни мисии) по отношение къмъ мисиите. Много отъ тѣзи събрания, особено онѣзи за работата на женитѣ и онѣзи посветени на интересите на младите били отъ извѣредно възторженъ характеръ.

Християнските черкви, които поддържатъ чуждестранни мисии иматъ нужда да бѫдатъ по-добре наставени въ разните отдѣли на мисионерска работа, особено по отдѣла на мисионерска книжната. Работниците въ всѣко мисионерско поле отдавна сж разбрали, че този е отдѣлъ, дѣто сж потрѣбни най-способни мѫже и дѣто прѣимущество се изисква най-добра работа; но църквите не изпращатъ работници каквито този отдѣлъ изисква. Несъмѣно едно отъ най-важните събрания било великото съbrание държано въ Петъкъ вечеръ, прѣдсѣдателствувано отъ Г-на И. Б. Ангелъ, президентъ на Мишиганския Университетъ и устроено да възбуди по-живъ интересъ у търговците. Главниятъ ораторъ билъ Г-нъ С. Б. Кейпенъ, Прѣдсѣдателъ на Американския Бордъ за Чуждестранни Мисии. Той обогатилъ рѣчника на защитниците на мисионерското дѣло съ ново и добре памислено изрѣчение, когато казалъ, че за напрѣдъ черкватъ е длъжна да пази „да не избѣгва вече виновния черковенъ членъ, който не дава нищо за поддържане на мисионерското дѣло“. Ние даваме долната изводка изъ това възбудително слово, не за това, че е било по-добро отъ многото други слова държани на Конференцията, но за туй, че може да се земе като образецъ и на другите слова държани прѣдъ многолюдни събрания:

„Единъ Американски епископъ ни е казалъ, че единъ възпитанъ християнинъ може да противодѣстствува на влиянието на хиляди безграмотни и порочни мѫже. Ако е тъй, то милионъ ученици въ нашите училища сега могатъ да се равнятъ съ милионъ езичинци, и следъ пемната година тѣзи милионъ ученици ще прѣминатъ и другъ милионъ ученици ще ги замѣстятъ. Не искамъ да говоря сега за това, що маслите сж горили за науката, само ще кажа, че всѣка мисионерска етапция е научна обсерватория. Когато евангелието на Сина Божия влѣзе въ едно място, то дава съмртвени ударъ на десpotизма. Когато единъ човѣкъ стане чадо Божие, той гледа да има венце, що е християнско — християнско обѣдъ, християнски мобили, християнски

земеделчески орждия, и всичко християнско. Ние имаме мотото, че „Търговията всъкога върви подиръ знанието“, но това не е истина, както бихъ могълъ да ви докажа, ако да имахъ връме; но това е истина: „Търговията всъкога върви подиръ мисионерина“. Това е излъзло истина въ случаи съ Хавайските острови. Въ 1843 г. износът на тези острови билъ 1,125,000 лева; миналата година той беше 50,000, 000 лева. Цѣлата търговия въ тези острови прѣди шестдесетъ години е била по-малка отъ 1,500,000 лева. Миналата година тя беше 135,000,000 лева.

„Сега, азъ съмъ готовъ да допусна, че този не е най-високиятъ видъ аргументъ, чрезъ който да се прави възвание въ полза на мисията, но казвамъ, че като имаме хора които се присмиватъ и казватъ, че нѣмало полза отъ чуждестранните мисии, по-добре е да имаме на ръка въколко факти отъ този родъ за да имъ ги прѣставимъ и да имъ докажемъ колко сѫ невѣжи.“

„Ние всички знаемъ безпокойствието, що владѣе по всякия свѣтъ, тъкмо тъй както е било, когато Иисусъ дошелъ на този свѣтъ. Япония и Китай се биха, и Китай се пробуди. Америка се би съ Испания, и ище (Американците) сме всесвѣтска сила днесъ, както не сме били никога. Русия се прѣзъка Сибиръ въ Китай, и бурниятъ центъръ сега е въ Китайските морета. Три велики нации има въ свѣта — Тевтонската, която обгръща и Англо-Саксонската; Латинската и Славянската. Струва ми се че Латинската е на отпадане, и борбата е между Славянската и Англо-Саксонската.“

„Що се отнася до нашата длъжностъ: Ние имаме отворенъ свѣтъ, и както е казалъ Прѣсъдателъ Ангелъ, имаме и готови маже. Великата нужда сега е отъ пари да се поддържа работата. Освѣнътъ отъ пари имаме нужда и отъ християнско държавничество отъ най-висока степенъ. Ние трѣбва да сдружимъ работата у дома както и въ странство, тъй че да можемъ да нанесемъ най-силния по възможности ударъ. Най-великото явление на това столѣтие е страстъта на човѣци да спасатъ човѣчеството, вдъхновени отъ любовъ къмъ Господа Иисуса Христа. Да вървимъ напрѣдъ. Да дадемъ по трѣбнитъ за тази велика работа пари, и Богъ ще ги посвети и Богъ ще ги даде побѣдата.“

Въ свѣрка съ Конференцията има и изложба на мисионерска книжнина и любопитното.

Прѣсъднато се, че прѣзъ осемътъ дни, прѣзъ които е била отворена Конференцията, отъ 50,000 до 60,000 посетили тази изложба. Тукъ пакъ имаме мѣрка за възбудения интересъ въ града Ню Йоркъ, най-заетия въ търговски работи, най-прѣдадения може би на парата градъ на свѣта.

Въ дения токо слѣдъ сключването редовните засѣдания на Конференцията се държало неформално събрание отъ членове на мисионерски дружества и отъ мисионери за да разгледатъ въпроса може ли да се стори нѣщо за да се спази влиянието на Конференцията и дадения отъ нея потикъ. Много външения били прѣложени. Онова, което най-много обѣщава за бѫдащето било това, дѣто наскоро ще се събере пакъ една конференция отъ около 200 души, делегати на която да бѫдатъ добре запознати съ мисионерско управление. Идеята е тази, че това събрание ще може мѣдро и успѣшно да се съвѣшава върху важни въпроси и да усвои резолюции, които по възможности да бѫдатъ приети отъ разните мисионерски дружества, и по този начинъ да се земе една стъпка напрѣдъ въ работи, които се приематъ за най-желателни. За тази цѣлъ има да се състави комисия, която ще се назначи отъ американския и британския комитети. Ако този планъ се развие както трѣбва, то велики нѣща ще могатъ да се извѣршатъ.

Трайнитъ резултати отъ говоренето, разискванията и четенитъ реферати ще се съхранятъ въ отчета, който ще се редактира внимателно и ще се отпечата тази есенъ въ два тома. Може би, че е още рано да се прѣсътне какви ще бѫдатъ трайнитъ ефекти отъ това велико събрание; но въроятно измежду тѣхъ слѣднитъ ще бѫдатъ най-видни:

1. Изнамѣрването спосobi, чрезъ които всички отдѣли на Евангелската Църква да дѣйствува задружно въ мисионерска работа, въпрѣки относително маловажнитъ църковни работи, които още ги раздѣлятъ.

2. По-дълбоко впечатление на публиката за важностъта на извѣренитъ отъ мисионерите дѣла, и за работата що остава още да се върши и за готовностъта на работници да вършатъ тази работа, да може само Черквата да намѣри срѣдства за да ги изпрати.

3. Тази Конференция отбѣлѣзва една епоха въ напрѣдъка на мисионерското дѣло. Тя показва, че деветнадесетото столѣтие е било периодъ на приготовлението; може би двадесетото ще види свѣта евангелизиранъ. Прогресътъ отъ 1800 до 1900 г. е билъ тъй великъ, щото дори и това велико дѣло не ще се види много велико за годините между 1901 и 2000 г.

Нѣколко Думи отъ Мѣдри Мѣже за Словото Божие.

„Азъ употреблявамъ Св. Писание, не като арсеналъ, при когото да прибѣгвамъ само за оръжие да защищавамъ тази партия или да разбивамъ неприятелитѣ ѝ, но като безподобенъ храмъ, дѣто обичамъ да бѫда, да разгледвамъ хубостъта, симетрията и великолѣпното на сградата и за да увелиича моето страхопочитание, да възбудя своето устърдие къмъ Бога, който се тамъ проповѣдува, и комуто се отдава поклонение.“ — Робертъ Байлз.

Библията е съкровището на сиромаха, утѣшението на болния и подпорката на умираещия. Други книги могатъ да забавляватъ и поучаватъ въ свободно отъ работа време, особениятъ триумфъ на тази книга е да създаде свѣтлина всрѣдъ тѣмнината, да облекчава скърбъта, която не допушта друго облекчение, да даде лѫча отъ надежда на сърдцето, което друго човѣческо утѣшение не може да досѣгне, а пъкъ виновностъ, отчайне и смърть изчезватъ прѣдъ светото ѝ вдъхновение. Има нещо въ духа и слога на Библията особено приспособено да заинтересува и най-проститѣ хора.“ — Робертъ Холз.

„Въ водите на живота, Божественитѣ Писания, има и плитки и дълбоки мѣста; плитки мѣста, гдѣто може и агнето да гази, а дълбоки, гдѣто може и слонътъ да плува.“ — Епископъ Холз.

„Нека това прѣпоражчи Писанията на нашата любовь и прилѣжание, дѣто великата имъ тема е нашиятъ изкупителъ, и издѣйствуваното отъ Него Изкупление; дѣто тѣ съдѣржатъ учението за Неговото прѣвъходство — истинска картина сѫ за Неговата безподобна хубостъ. Ако да се вгледвахме повече въ тѣхъ, то щѣхме всѣкидневно да видимъ въ тѣхъ повече Него и по този начинъ необходимостта да Го любимъ повече.“ — Архиепископъ Лейтонъ.

Иисусъ въ Пустинята.

Духътъ отведе Иисуса далечъ отъ множествата, които изповѣдаваха грѣховетѣ си подъ влиянието на Иоана. Бидејки вече „изпълненъ съ Духа Светаго, Той отиде не подпомогнатъ отъ никого човѣка да бѫде „искусѣнъ отъ диявола, да посрѣщне каквото,

въ единъ видъ или другъ, всегда напада всички онѣзи, които сѫ водени отъ Духа, и което може да се посрѣщне само въ Божието присѫтствие, когато сърдцето има съобщение съ себе си и изпитва силата на божественото водителство, вънъ отъ човѣчески съвѣти или развлечения. По този начинъ Богъ поставя началенъ печатъ на тѣржествеността на човѣческата отговорностъ, при все че никой не е самъ, защото Отецъ е съ него.

Искушенията Иисусови сѫ отъ три вида и представляватъ онѣзи на човѣчеството. Първото прави възвание на плѣтъта; но ако и грубитѣ форми на чувственото прѣлѣщение да могатъ правилно да се надавватъ само чрезъ божествено наставената сила на съвѣтъта, има обикновени нужди на тѣлото, както за примѣръ гладъ и жажда, които могатъ несъзнателно да се удовлетворятъ безъ да мисли човѣкъ, че ние завасимъ отъ Бога. Ние приемаме това въ молитвата, що казваме прѣди ядене, което е радикално благодарителенъ актъ. Но то е станало обичайно и редко възбужда чувство то на упование на „Отца нашего, който е на Небеса,“ колкото често и да сме просили отъ Него „хлѣба нашия насѫщии.“

По този начинъ можемъ да разберемъ лукавството на изкушението да удовлетвори Иисусъ очевидна нужда чрезъ упражнението на Своята специална сила, която ласкателниятъ изкусителъ приема, че Mu била напскоро дадена. Но това би значело да развали силата на това, че той бѣ изкусенье всичко подобно намъ, и по този начинъ Той не щѣнне да даде примѣръ за такъво съ противление на просто искушение, който примѣръ човѣкъ би могълъ да слѣдва.“

Не се изисква, обаче, чудо, да си доставимъ това, отъ което естествено се нуждаемъ. Но като го добиваме съ обикновени срѣдства, ние сме наклонни да забравяме своята зависимостъ отъ Бога. Храната, за примѣръ, е първата нужда на човѣчеството. Тя прави мозъкъ и рѣдъ. Отъ тукъ човѣкъ бива изкушаванъ да се облѣга на сили, които го водятъ да игнорира нуждата отъ божествено съобщение; и всѣко вѣрване въ тѣзи сили помага на цѣльта на изкусителя, защото, ако веднъжъ се подкопае вѣрата на човѣка въ Бога, то той може тайно да бѫде отвлеченъ въ независимостъ, която бива фатална за пълния човѣчески животъ.

Това посочва на първото внушение на изкусителя че Иисусъ, когато оглади ѝ, можалъ да удовлетвори най-невинната човѣшка нужда чрѣзъ свое собствено дѣло. И на това внушение Той отговаря — „Не съ хлѣбъ само живѣе човѣкъ, но и съсъ всѣко слово Божие.“ Това обгръща цѣлото поведение на живота. Ако Той, Началникътъ на нашата вѣра, би отстѫпилъ на първото искушение, то не би имало нужда отъ друго.

Второто прави възвание съ по-голѣма хитростъ на онѣзи, които мислятъ, че сѫ безопасни въ увѣрението си за божествена поддържка. То не внушава тѣлесно угощдение, но сочи на свидѣтелството на откровението, и напомнява способа на онѣзи, които въврѣме на Иисусовия земенъ животъ, искаха знакъ като доказателство за духовна власть и биваха строго изобличени отъ Него. Въедна форма то притезава влиянието светостъ

АДМИРАЛЪ ДЮИ, героятъ на Манила.

чрѣзъ публични наложено мѫчителства, както въ случая съ Хиндузките факири, или срѣдневѣковните стълпни светии. Но то обгръща всички онзи аскетизъмъ, който е назначенъ да се вижда отъ човѣци.

Съ други думи то се отнася до онѣзи, които не се съобразяватъ съ общеприетата процедурата на основание „Писано е“ „или до онѣзи“ които прѣдлагатъ учения противни на нашия разумъ на сѫщото ужъ основание. Въ всѣки случай то има за цѣль да оскърби

Духа Светаго въ онази съвѣсть, която тайно отхвѣрля вънкащи притезания, колкото на гледъ повелителни и да сѫ, когато не се подкрепятъ отъ вътрѣшния гласъ. То изкривява жизненото чувство на отговорностъ прѣдъ една невидима сила и може да се отблъсне само съ размишлението: „Да не изкусишъ Господа Бога твоего.“

Сѫщиятъ отговоръ приляга и на третото изкушение Иисусово, което е най-лукаво и най-обемливо отъ всички. Защото то бѣше из-

кушение, отъ което, въ една или друга форма, всѣкъ бива изкушаванъ.

Четемъ, че изкусителът показалъ на Иисуса всичките царства на свѣта и славата имъ, и казалъ: „Всичко това ще ти дамъ, ако паднешъ и ми се поклонишъ.“

Въ това предложение се е откривало великолѣпно надмоцие. То щѣше да дойде съ време, когато апостолътъ можеше да каже: „Богъ Го прѣзвиши и Му даде име, което е надъ всѣко друго име, щото на името Иисусъ да се приклони всѣко колѣно.“

Но послѣдното изкушение на диавола бѣше това, да може ужъ Иисусъ да постигне изведенѣжъ върховна цѣлъ, да напусне трудния путь на покорностъ къмъ Всемогуща Воля, да не чака вече това, що би открила тази Воля; но да си оздрави непосрѣдствена властъ на свѣта. Силата, обаче, що очакваше Иисусъ трѣбаше да Му се даде на „небето“ и на земята. И заради това отговорътъ бѣше: „Господу Богу твоему да се поклонишъ и Нему само да послужишъ.“ На Сатанинското предложение е липсвало силата на божествено дарование. Тогазъ Го напушта диаволътъ, и вмѣсто него дошли ангели.

Но послѣдното предложение на Сатана отблѣзва чисто единствена криза въ историята на свѣта. Не е толкозъ далечъ отдалечена отъ настъп. щото да лежи вънъ отъ границата на онѣзи изкушения, що сѫ общи на човѣка, защото то обгръща изкушение, на които всички сѫ изложени, особено онѣзи, които се стараятъ да постигнатъ нѣкол бѣскава цѣлъ. Предлаганата цѣлъ може да бѫде тѣй привлѣкателна, тѣй добра, щото човѣкъ, когато му се покаже съмнителенъ путь за постигането ѝ, почнува да мисли, „Да го опитамъ ли?“ Това предложение е като направеното на Иисуса. Диаволско внушение е това, че цѣльта оправдава срѣдствата.

И отговорътъ — Господу Богу твоему да се поклонишъ, и Нему само да послужишъ — показва едничкиятъ путь прѣзъ който можемъ да избѣгнемъ прѣлъщението да стояримъ зло за да излѣзе добро, колкото извиняме и да се види злото, колкото нагледъ прѣвъходно доброто, що се желае. „Правото“ е едничкото, що трѣбва да прави единъ христианинъ. Това е свѣщението законъ (строгъ, неумолимъ като крѣста), който ни е оставилъ Христосъ, при отстояване на праводо-

подобно изкушение за да придобиемъ велика цѣлъ чрезъ съмнителни срѣдства.

Този законъ има сила и по отношение къмъ постигането каква да е цѣлъ, било въ науката, филантропията (човѣколюбието) търговията, обществения или политическия животъ. Оная цѣлъ трѣбва да се прѣвълѣда честно, и съ търпение. За постигането за всѣка цѣлъ има само единъ начинъ, изложенъ въ изречението: „Да бѫде въ настъ сѫщото мѣдрование, което бѣше и въ Христа Иисуса.“

Много обаче се учимъ отъ окончателното съпротивление на диавола на Господа нашъ, заподо може да има нѣщо въ нашия християнски цѣлъ, което ни се изпречва съ исклучително прѣлъстително влияние. Така изпитванъ човѣкъ бива изкушенъ да мисли: „Дотегнало ми е да се старая добро да струвамъ. Скиталъ съмъ се въ пустиня отъ изкушения. Желалъ съмъ да бѫда воденъ отъ Духа Светаго, и това е всичко, що добивамъ. Защо да не прѣстана да чакамъ единъ Богъ, който ме остави въ такъво положение? Ще намѣря другъ начинъ на облекчение и ще извлѣка по-голѣма полза отъ свѣта, дарбигъ, почетнитъ и наслажденията му.“ Тукъ,накъ, можемъ много да се научимъ отъ сатанинския натискъ връхъ Иисуса, около когото, до тогазъ, не бѣха се събрали ангели, но който билъ самъ съ дивитѣ звѣрове. Човѣкъ може да бѫде заобиколенъ отъ злите сили на душевно унищие и неизвѣстностъ, положи отъ вѣлци и лъвове, и изкусителътъ напише: „Твоята перспектива не е добра — просто ожидание на облекчение. Ти си билъ доволно врѣме въ пустинята на изпитъ, и нищо не те е ползувало. Я виждъ царствата на свѣта и славата имъ. Поклони ми се. Изпий моето вино отъ човѣшко удоволствие и наслада.“ Нѣкои си биватъ силно изкушени да напуснатъ трудния путь на търцилъцото постоянство въ добротворство, и на тази мисълъ нѣма другъ отговоръ освѣнъ Иисусова: „Господу Богу твоему да се поклонишъ и само Нему да послужишъ.“

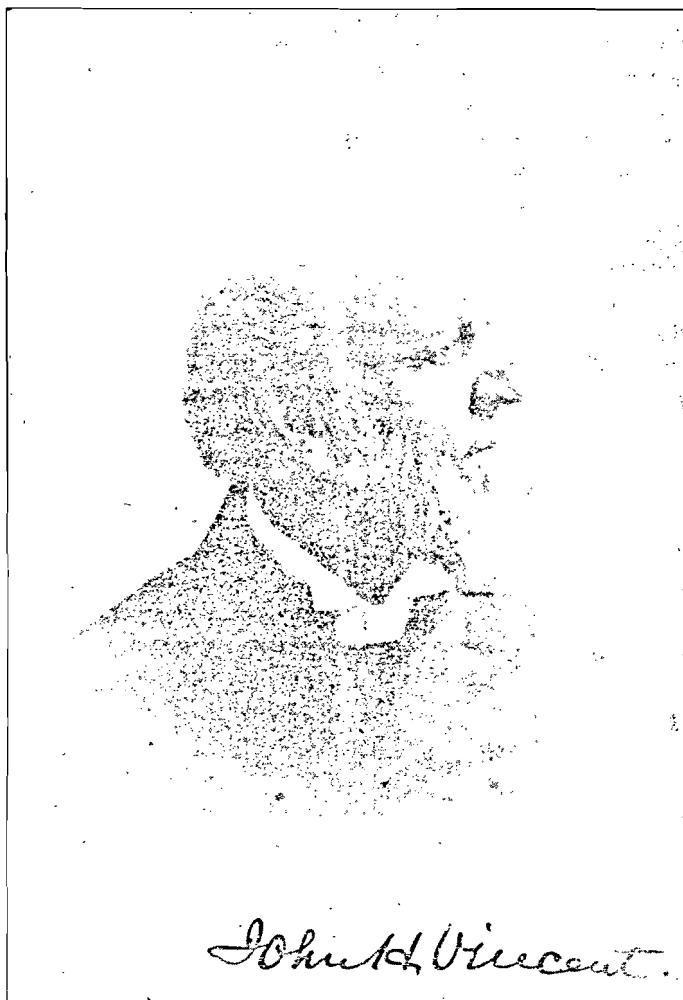
„Тогазъ Го оставилъ диаволътъ; и ето ангели пристѫпиха и служаха Му.“ Тѣй е всѣкога. Божествена помощъ наистрно дохожда на най-осамотения въ пустинята на изпита, който бидейки воденъ отъ Духа, твърдо се държи о Божията правда.

Епископъ Джонъ Х. Винсентъ.

Приятно ни е, дъто можемъ да дадемъ въ този брой на нашето списание портрета на Епископъ Джонъ Х. Винсентъ, който прѣдсѣдателствува на последната годишна конференция на Методистката Епископална Мисия, държана въ Русе отъ 18-й до 23-й миналий Септемврий. Съгласно приетото рѣшение въ последната Генерална Конферен-

ция въ Америка, Епископъ Винсентъ биде назначенъ за четири години да надзирава Методисткиятъ Конференции въ Европа, тъй че ще имаме привилегията да го видимъ още три пъти въ България—до 1904 г.

Епископъ Винсентъ е роденъ въ гр. Тъскалуса, щатъ Алабама (Америка), на 23 Февр. 1832 г. Неговите родители се прѣместили на съверъ въ щата Пенсилвания въ 1838 г. Той получилъ образоването си въ градо-

ветъ Милтонъ и Люизбургъ, Пенсилвания и въ Ню Йоркъ, Ню Джерси. Въ 1850 г. получилъ лицензия (позволително) като Мъстенъ Проповѣдникъ; въ 1853 г. билъ приетъ въ 1853 г.; ражкоположенъ билъ диаконъ въ 1855 г. и презвитеръ въ 1857 г. Като пастиръ служилъ въ държавите Ню Джерси и Илиной отъ 1853 до 1864 г. Отъ 1865 до 1867 г. е билъ заетъ съ специална работа по Недѣлните Училища. Служилъ като Се-

кретаръ на Дружеството за Недѣлните Училища и на Трактатното Дружество отъ 1868 до 1888 г. Въ сѫщата (1888 г.) билъ избранъ Епископъ. Като Епископъ е живѣлъ въ гр. Бъфало (Ню Йоркъ) отъ 1888 до 1893 г., Топека (Канзасъ) отъ 1894 до 1900 г.

Епископъ Винсентъ пѫтувалъ въ Европа въ 1862, 1863, 1872, 1878, 1880, 1887 и 1893 г. и въ Египетъ и Палестина прѣзъ 1863 и 1887 г. Той е авторъ и на нѣколко книги: „Се-

гашното Недѣлно Училище, „Шитакванско-то Движение,“ нѣколко книжки по Всеобщата и по Библейската история. Въ свръзка съ Г-на Люисъ Милеръ той основаъ така нарѣчения Шитаквански лѣтень университетъ въ Америка въ 1874 г. и въ 1878 г. наредилъ „Шитаквансия Книженъ и Наученъ Курсъ,“ който курсъ е назначенъ за млади и срѣдневъзрастни, които не посѣщаватъ срѣдни учебни заведения.

Епископъ Винсентъ има и забѣлѣжителна дарба като сказчикъ. Той е държалъ въ Америка редъ популярни сказки по разни предмети. Въ Недѣля, 20-и миналий Септемврий, на 5 часа слѣдъ пладнѣтъ той държѣ въ Методистката Черква въ Русе сказка върху Иагерсола (зnamenитъ американски безвѣрникъ) и Муди (зnamenитъ американски свещенопроповѣдникъ) и прѣдстави по единъ твърдѣ назидателенъ начинъ контраста въ живота на тѣзи двама мѫже. Сказката биде изслушана съ голѣмо внимание. Ние ще имаме и другъ путь случай да говоримъ за дѣятельността на Епископъ Винсентъ.

Работа за Идущите Нѣколко Седмици.

Ветхата година изтича. Това значи свръшкътъ на единъ вѣкъ.

Новъ вѣкъ скоро ще започне. Богъ така ни е създалъ, щото тѣзи начала и свършици ни досегатъ; правятъ ни да си задаваме въпроси; водятъ ни да гледаме назадъ и напредъ; внушаватъ ни промѣнения въ поведението ни; вдъхнуватъ въ насъ извѣстни желания; пораждатъ въ насъ нови решенія; опитватъ ни къмъ нови старания. Колко силно дѣйствува това свойство на напето естество, когато промѣнението, което ще се извѣрши, е промѣнение отъ едно столѣтие въ друго!

Не щемъ ли употреби това благорѣмие за себе си и за слушателите си? Не щемъ ли почна изново единъ животъ на пълно старание, на пълна прѣданостъ къмъ Бога?

Не щемъ ли се залови да пригответъ слушателите си да почнатъ новия вѣкъ въ истинско живѣяне? Не щемъ ли се простре къмъ приятелите си, които още не сѫ се рѣшили, и да ги убѣдимъ да почнатъ Сега и да направятъ новий Вѣкъ свое благорѣмие да се обѣрнатъ къмъ Бога?

Нашите дѣца и младежъта — не щемъ ли

да ги приведемъ при Христа, откровено да изповѣдатъ вѣрата си въ Него преди да почне новия вѣкъ? Мислете за това. Почищете изведеніѣ. Проповѣдайте. Говорете публично и частно. Раздавайте брошурпи. Прѣдставете на човѣците великиятъ Божии истиини за „Грѣхъ,“ „Покаяние,“ „Вѣра,“ „Поступление,“ „Спасение въ Христа, и „Свето Живѣяне.“

Драги Братие; Почищете тази работа веднага.

Цюрихъ, Ноем. 2, 1900.

Еп. Винсентъ.

Курсъ за прочитане за Стари и Млади за прѣзъ Новото Столѣтие.

отъ епископъ Винсентъ.

1. Цѣльта ни е да поканимъ голѣмо число млади и стари да почнатъ единъ курсъ систематически прочитъ съ влизането на новото столѣтие, Януарий 1, 1901 г.

2. Курсътъ ще обгрѣща кратки прочити по биографически, исторически, научни и практически предмети; той е назначенъ за много заети съ работа хора, които чувствуватъ нуждата отъ самообразование и които могатъ и искатъ да посветятъ нѣколко минути всѣки денъ на това добро дѣло. Той е за бащи и майки, които желаятъ да иматъ по-съвършено общение съ своите дѣца въ тѣзи дни на всеувеличаваще се просвещеніе и голѣми улесненія за придобиване образование; за млади хора, които сѫ принуждени да работятъ за прѣпитанието си и които (както и много богати и охолни хора) биватъ изкушени да прѣнебрѣгватъ обработването на едина, двата или петътъ таланта, що Богъ имъ е далъ; и за всички хора, които иматъ на разположението си малко време, което лесно биха могли да употребятъ въ полезенъ интересенъ прочитъ.

3. На членовете на нашата Църква, на нашите църковни служители, на членовете на Недѣлното Училище и на Епвортските дружини, и особено на нашите свещенопослужители ние правимъ възвание за тѣхната симпатична помощъ да подбудятъ нашите люди да растатъ въ знаніе и по-живо да се интересуватъ въ „всичко що е истинно, праведно, честно, любезно и доброхвално“ Фил. 4; 8.) и по този начинъ да „приложатъ на благодатта знаніе“ (2 Петр. 1; 5).

4. Върваме, че такъв общъ планъ за прочитъ може да се направи практиченъ и общедостъпенъ, ако:

1) Курсът е кратъкъ и може лесно да се изучи отъ хора въ всички житейски звания;

2) Да е достатъчно разнообразенъ за да отговаря на вкуса на разни разръди читатели;

3) Да е положително библейски и религиозенъ както и книжовенъ и наученъ за да спомогне и за по-съвършенъ и дълготеленъ църковенъ животъ и за лично самообразование;

4) Да прѣдвижда и такива прѣдмети, отъ които да могатъ да се ползвуватъ и свещенослужители и хора съ срѣдно образование;

5) Прѣпоръжчаме да се назначи за всяка Годишна Конференция една Изпълнителна Комисия за оная конференция, която комисия да се грижи за турянето въ изпълнение на прѣлагания планъ вжтрѣ въ прѣдѣлъ, що обгръща конференцията.

6) Имаме при това прѣвидъ издаването на нова поредица църковни брошури и малки (за въ джебъ), евтини книжки, и да заинтересуваме нашиятъ църковни списания да пишатъ и да даватъ полезни внушения по образованието, изучаващето на Библията, общеобразователния прочитъ, домашни помагала за развиващ вкуси за прочитане и проручващи пр.;

7) Учебната година ще се раздѣли на двѣ части отъ по четири мѣсеца: 1) Отъ 1 Януарий до края на Априль; 2) Отъ Септемврий до края на Декемврий;

8) Надѣваме се отъ 1 Януарий 1901 г. да почнатъ курсове за прочитъ на слѣдните езици: български, фински, нѣмски, италиански, норвежки и шведски.

9) Прѣлагаме слѣдния курсъ за първите четири мѣсеца (Януар. до края на Априль 1901 г.):

1) Четение изъ Библията.

2) Четения върху Църквата, Ученията и Живота ѝ.

3) Биографически четиво.

4) Възпитателно, Книжовно и Научно.

10) Слѣдниятъ е четиримѣсечниятъ курсъ усвоенъ отъ Конференциите, които говорятъ нѣмски:

1) Четения изъ Библията: Повѣстъта за Първите Начала, както се разказва въ Бит. гл. I до XI; Ис. I, II, III, XV, XIX, XXIII

XXIV и Словото на Гората Мат. гл. V, VI и VII — или могатъ да се зематъ опрѣдѣлениетѣ въ Библията мѣста за „Дружините на Епвортския Съюзъ“, или онѣзи на „Международния Съюзъ за Прочитание на Библията“. Върваме, че мнозина ще могатъ да взематъ всичките тѣзи Библейски чтения.

2) Четения върху Църквата, ученията и живота ѝ: „Съкращение на ученията“ както то биде представено отъ Епископите въ Словото имъ прѣдъ послѣдната Генерална Конференция; „Характерътъ на Методиста“ отъ Джонъ Уѣсли: нѣколко свещени пѣсни върху „Черквата“ изъ книгата „Свещени Пѣсни“; Джонъ Уѣсли и Църквата на Първото Столѣтие“.

3) Биографически: „Животътъ на Цвингли“, Живота на Алберта Дюреръ и на Джонъ Уѣсли“.

4) Възпитателни: „Моето Училище: Повѣсть за себеобразованietо“ отъ Н. Е. У. Л. „Единъ Погледъ на Вселената“.

Ние се надѣваме да можемъ да усвоимъ горния курсъ съ нѣкои малки измѣнения и да извѣстимъ за това въ идущия брой на „Хр. Свѣтъ“.

Естественниятъ Закони и Дѣйствията на Духа Светаго.

Богъ е авторътъ на естественниятъ закони и тѣ подъ извѣстни условия трѣбва да изразяватъ Неговата воля. Ние като че сме оправдани да прѣполагаме, че подъ всички обикновени обстоятелства тѣ сѫ изражение на Божията воля. Какво да е изключение отъ или противорѣчие на тѣхъ трѣбва да е резултатъ отъ временни и изключителни обстоятелства, и не може да изразява Божиите прѣбиващи способи. Това основно положение, което едва ли допуска отричание, води къмъ много изобщо непризнати заключения.

Законите за дѣйствието на Духа Светаго въ религиозни служби трѣбва да сѫ съгласни съ психологичните закони на човѣшкото естество. И тѣй, за да знаемъ какъ да си оздравимъ дѣйствието на Божествения Духъ, ние трѣбва да изучваме законите, що управляватъ дѣйствието на човѣшка умъ и да дѣйствуващо съобразно съ тѣхъ.

Че Духътъ работи по този начинъ може да се забѣлѣжи на всѣкадѣ. Впечатлението отъ

присъствието на Духа, като правило, е съразмърно съ числото на присъствующите. Хората не могат да дойдатъ силно подъ влиянието на Духа съ пълень стомахъ, съ студени тѣла, въ прѣтоплена стая, или въ какво да е състояние, което пречи на бързото и свободно дѣйствие на ума. Религиозната сила у единъ свещенопроповѣдникъ е пропорционална съ силата на неговитъ мисли, въодушевлението на негова стилъ, магнетизма на неговото присъствие, и пр. Всичко що спомага за душевния интересъ, ще спомага много и за религиозното влияние.

Любопитство, новость и пр., могатъ твърдъ полезно да се употребятъ въ поощрение силата на едно религиозно събрание. И трайността на впечатлението ще противостои на критиката, че силата е просто човѣшка. Резултатитъ отъ тази сила прѣбиваватъ въ прѣобразуването на характера.

Въ раннитъ дни на Г-на Муди знаменития американски евангелистъ, хората бѣха наклонни да отдаватъ чудеснитъ резултати на отвлечени дѣйствия на Божия Духъ. Но слѣдъ малко се забѣлѣзали, че Г-нъ Муди притежавалъ елементитъ на велика личность, и неговитъ способи имали въ себе си човѣшка мѫдростъ, и неговото дѣло се съобразявало съ законитъ, чрѣзъ които се впечатлява човѣшкото естество. Г-нъ Муди, съ всесвѣтската си репутация, привличаше хиляди души да го слушатъ, и Духътъ си е служилъ съ интереса въ неговата личностъ да създаде велико религиозно впечатление.

Ако, обаче, тази мисъль се тласне до крайностъ, ние ще се изложимъ на опасностъта да дохождаме до заключение, че едничката сила въ тѣзи движения е съследоточването на човѣшки интересъ, и цѣлото влияние на човѣшка почва. Примѣръ, по които Божиятъ Духъ е дѣйствуvalъ независимо отъ човѣшки условия сѫ достатъчни да ни избавятъ отъ подобно заключение. Когато Джонатанъ Едвардсъ, прочутиятъ американски свещенопроповѣдникъ въ края на миналото столѣтие, държалъ исторически знаменитата си проповѣдъ, не ни се казва да ли сѫ били благоприятни психологическитъ условия. Други примѣри ще дойдатъ на ума на други; но едва ли ще бѫде безопасно да заключимъ отъ явно изключителни обстоятелства че могатъ безопасно да се игнориратъ човѣшкитъ закони, и че зависимостъ отъ божествена сила

само, безъ всѣко отпoшение къмъ човѣшка сила е достатъчна за успѣхъ. Богъ би могълъ да работи независимо отъ законите на човѣшкото естество; но очевидно не е Неговата воля тѣй да прави, освѣчъ да отговори на нѣкое специално исканie.

Това не е малоуважаванie на божествената сила. Богъ е Богъ на законъ. Неговътъ Духъ дѣйствува по принципи въ божествено естество. Откриването, че Той дѣйствува споредъ извѣсни условия, а не по други, не намалява Неговата сила, но само възвишава Неговата мѫдростъ. Той не дава славата Си на другого. Огъ друга страна, Той не дѣйствува тѣй произволно, щото човѣкъ бива оставенъ съвършенно на случая въ желанието си да съдѣйствува съ Него, и да си оздрави божествена сила.

И тѣй ние заключаваме, че при изучаването на Словото за да намѣримъ, що е Богъ обѣщаъ и какъ се упражнява Неговата сила, имаме нужда да изучваме и човѣка, законитъ, подъ които дѣйствува неговото естество, мотивитъ, чо го управляватъ, какъ можемъ да се приближимъ при него, отъ какъто се той възмущава, за да можемъ най-успешно да придобиемъ неговото съзволение и да управяваме волята му. Тѣзи закони, когато се откриятъ, ще бѫдатъ Божинитъ закони и способитъ на дѣйствието на Духа. Прѣобрѣгването имъ безсъмѣнико е повело къмъ много несполуки и обезсърдчения на черквата.

Нѣма съмѣнение, че единъ възгледъ съвсѣмъ противоположенъ на този е до голѣмъ размѣръ прѣбладавалъ. Нуждно се е счидало, за да бѫде човѣкъ сигуренъ за божественото съдѣйствие, да се отстрани всѣко човѣшко внушене, сѫждение и заключение; че колкото по-далечъ може да отиде човѣкъ отъ здравия разумъ и общепризнатото приличие, толкозъ по-сигурно щѣло да бѫде изявленето, що послѣдвало отъ Господа; и колкото повече една служба се съобразява съ добъръ вкусъ, удобство и здравъ разсужденѣе, толкова повече ѝ липсвали божествена сила и благоволение. Подозрение може да се подигне въ ума на нѣкои, че този, който употребява това срѣдство отстранява сѫждението на всѣкого другого освѣнъ на себе си. Човѣци съ разстроени нерви, подъ възбуджение, въ което е съвсѣмъ липсвало себевладѣнието, сѫ се считали да въплощаватъ чистото и иеразмѣсено изявление на Духа

Светаго. Това се е поддържало помимо факта, че здравомислящи зрители съ казвали: „Ако това е религия, не я искаме.“ Подъ това владѣюще мнѣніе, човѣци съ хладнокръвенъ и здравъ разсѫдъкъ, съ безукоризненъ животъ, съ били прѣзириани за туй, че не показвали нищо отъ онази френезия, която се зема ужъ за знакъ на това, че е изпълненъ нѣкой съ Духа.“

Ние ще се научимъ единъ день, че религиозниятъ животъ е просто нормалниятъ животъ, рационалниятъ животъ, интензивенъ както най-силно нажежено желѣзо, именно за туй, защото условията го изискватъ; но всѣко отклонение отъ здравия разумъ и нормалния изразъ на истинно чувство ще се счита слабостъ, а не сила.

Единъ по-добъръ периодъ и по-добро образование ще ни дадатъ изразъ на по-добъръ развитъ и укрепенъ религозенъ животъ, който ще може да се защищава съ законите на човѣшкото естество.

„Едно просихъ отъ Господа, това ще търся: да живѣя въ дома Господенъ въ всички дни на живота си, да гледамъ красата Господня и да Го диря въ храма Му.“ (Пс. 27; 4).

Нищо не може да замѣсти Евангелието.

Защо търсятъ хората да замѣстятъ Евангелието съ друго нѣщо? Защо, вместо готовно да признаватъ своята обязаностъ да приематъ Евангелието поради божествената му властъ, простотата му, приспособимостъта му на всѣки отдѣлъ и периодъ на живота, допуснатата му достатъчностъ да поправи характера, иувѣрението за спасение, и то прѣдлага, загрижено да търсятъ хората другъ начинъ за удовлетворение коннѣянната си за духовна истина и надеждитъ си за небето? Никога не съ били по-настоятелно прѣпоръжвани нови учения вместо Евангелието отколкото сега. За примѣръ теософията *), агностицизмътъ, материализмътъ, спиритизмътъ, така нарѣчената христианска наука **) и социализмътъ, за да не говоримъ

за други, броятъ съ хиледи своите привърженици, и всѣко отъ тѣзи учения се счита и често откровено се изповѣдва да е вседостатъчната, ако не и едничката истинна религия, и можала напълно и удовлетворително да замѣсти христианската система, както е изложена въ Евангелието.

Кое е причината на това беспокойствие на човѣчеството? Не трѣбва много надалечъ да търсимъ отговора. То е за туй, дѣто съзнанието за грѣховността е всеобщо, и дѣто христианството не прави спогодба съ грѣха, но ни учи да се поправимъ и съвѣршено да напуснемъ грѣха въ името Христово и съ Неговата помощъ. Това именно хиляди не искатъ да го сторятъ. Тѣ се стараятъ да се убѣдятъ, че не съ грѣши. Тѣ отричатъ заявлението на Евангелията, и търсятъ нѣщо, което мислятъ, че или ще имъ достави по-лесенъ пътъ къмъ небето, или пакъ ще бѫде по-съгласно съ особенитетъ имъ желания и амбиции. Несъмѣнно до когато човѣшкото естество продължава да е каквото е, дори и христианството да продължава да упражнява благотворното си влияние и да записва лоялно по-голѣми числа подъ знамето на кръста, пакъ тѣзи и подобни тѣмъ човѣшки теории ще се прѣдлагатъ и приематъ на място христианството.

Не ни се дава обѣщание, че всички човѣци ще приематъ нѣкога евангелието, въ смисъль, че нѣма да има изключение, дори и въ деня на всеобщото му приемане и пълновластие. Жалното е, че всички тѣзи теории съ празни. Ние не казваме, че ни една отъ тѣхъ нѣма елементи на истина въ себе си. Повечето отъ тѣхъ съ смѣсь отъ здравъ разумъ и безумие, отъ добро или зло, отъ подигащи и понижаващи наклонности, по-слѣдните, обаче, съ по-могжци. Но всички съ празни, защото не съ основани на фактите на духовното естество на човѣка. Тѣ не отговарятъ на дѣйствителните му нужди. Тѣ не доставятъ валидна помощъ въ часа на утѣснението му.

Отъ най-ранния периодъ до днесъ Евангелието е продължавало ясно и безпрѣкословно да доказва на всѣки безпристрастенъ изследователъ, че то, и само то е окончателната върховна вѣсть къмъ човѣка; че то само е Неговото определено и достовѣрно срѣдство за изкуплението на човѣчеството отъ грѣхъ и осуждение. Който се съмнява въ

*) Отъ грѣцките думи *теос*, богъ и *софия*, мѫдростъ. Ученната за прѣполагамо спомене съ Бога и върховни духове и за придобиването на свѣрхчовѣшко знане чрезъ физически процеси и пр.

**) Нова Американска секта, която има съвсѣмъ криви повятия за Бога и за нѣбата.

тази истина, еслѣпъ по отношение на историята и опитността, както и по отношение на философията и разума. Той затваря ушите си, дори отчасть и несъзнателно, на възванието на собствената си съвестъ. Той затваря очите си на свидѣтелството на човѣчеството, съ което той се всѣкидневно досъга, защото, право разбранъ, урокътъ отъ всѣко справедливо наблюдение е този, че Богъ е говорилъ на човѣците чрѣзъ Христа, и само чрѣзъ Христа, за тѣхното изкупление. Дано не остане непослушана тази божествена вѣсть.

Опитността като Учителъ.

Почти невъзможно е да оцѣнимъ както трѣба способността да се учимъ отъ своята опитност, понеже опитността трѣбва да е за повечето хора първото орждие за възпитание. Опитността, ако е изпитователна, не ни остава, каквито ни е намѣрила; тя или обогатява или оголва, увеличава или намалява индивидуалната ни сила; и тя прави едното или другото въ точната степень, съ която приемаме или се изключваме отъ възпитателното ѝ значение. Има маже и жени, които се опълчватъ срѣщу вълните на изпита, както плавачътъ се опълчва срѣщу морските вълни, като просто си пробива путь прѣзъ тѣхъ; и често има извѣстенъ геройизмъ, въ отчаятелния куражъ, съ който се дѣржи трудно положение, или се тѣрпи голямъ изпитъ. Но това подъ най-добрѣ и най-благороднѣ условия е отрицателно настроение; то не е настроението, което отнема отровата на скрѣбъта, и което излича духовна сила и индивидуална мощъ отъ злопчастието. Има маже и жени, които прѣкарватъ живота си, борайки се на всѣка стѫпка на пѫтя, залявяйки се съ геройската но невъзможна задача да се противявятъ на неизбѣжното и борейки се съ несъпротивимото. Твърдѣ възмислено е, човѣкъ да стои срѣчу цѣлия порядъкъ на живота и да не иска нито стѫпка да отстѫпи, и да умре на поста си безъ да се дръпне назадъ; но това не е настроението на прѣвъходния животъ; не е духътъ на онѣзи, които благородно сѫ носили товара на живота и сѫ прѣтърпѣли скрѣбъта му; които сѫ прѣминали прѣзъ скрѣбъта къмъ неразклатения покой. На този, който отблизо изучва попрището на нѣколко човѣци, често се вижда, че има зададени оп-

рѣдѣлени уроци, и тѣзи уроци се повтарятъ, до катъ се научатъ. Често чува човѣкъ да се казва, че животътъ на единъ си е много труденъ; когато се анализира животътъ на онзи човѣкъ, почти всѣкога излиза, че онзи животъ се отличава повече съ упоритостъ или просто съпротивление отколкото съ приемане и готовностъ да се учи. За онѣзи, които не искатъ да се учатъ, животътъ е почти нестѣрпимо труденъ. Тѣ прематъ сътресението на ужасното нападение на събитията, като по-нѣкога се втургатъ като морските вълни, но тѣ не се подигатъ отъ тѣхъ, и когато прѣмине пороятъ, тѣ биватъ лишени отъ своите притежания. Животътъ не е никога лесенъ за онѣзи, които чувствуватъ, но той е безкрайно по-лесенъ, ако е разположенъ човѣкъ да приеме уроците му и да намѣри въ опитността духовно обогатяване. Често се случава, че онѣзи, които сѫ посрѣднили събитията на живота съ стопчески куражъ, внезапно намиратъ когато се поставятъ въ право настроение, че морето се оттеглюва и вѣтроветъ намаляватъ свирѣпостта си. Въ всѣки случай, положително е, че смиреното настроение поставя човѣка въ пѫтя не на лесни утѣшения, но на онази сила, която дохожда на онѣзи, които побѣждаватъ чрѣзъ приемане, и тѣй промъняватъ трудността въ сила, скрѣбъта въ сладостъ, и дисциплината въ мощъ.

Гредата и Съчицата.

Трудно е да видимъ други тѣй, както сѫ дѣйствително. При все това, чрѣзъ доста-тъчно наблюдение и размишление, можемъ да си съставимъ добро понятие за тѣхния характеръ и способностъ. Още по-трудно е да се видимъ такива каквито сме. Вѣроятно, ако нѣкой отъ насъ можеше да разбере само за една минута, точно какъ се той вижда на други, той щѣше да бѫде не малко изненаданъ. Характера, що мислимъ, че притежаваме, характера що други мислятъ, че притежаваме, и характера, що притежаваме, може да бѫдатъ три съвсѣмъ различни нѣща. Цѣльта на живота трѣбва да е да ги съгласимъ първия съ четвъртия, именно характера, що трѣбва да притежаваме. Урокътъ отъ факта, че е почти невъзможно да се разберемъ еъврпенно, дори и въ случаи на интимни приятели, трѣбва да води

въмъ дълбоко смирене. Колко често се случва да ни мислятъ хората по-добри отколкото сме, да мислятъ, че имаме качества и такава степенъ сила, мъдростъ, и особено благородство въ характера, които въ сърдцето си знаемъ, че не сме постигнали.

Действително признателни тръбва да сме, когато знаемъ, че други мислятъ какво ние притехаваме високо прѣвъходство, защото това ги насырдчава и имъ помага да върватъ, че сме каквито се виждаме да сме, и ако ние честно се стараемъ да осъществимъ, тъй напълно, както тъ мислятъ, че осъществяваме, своя идеалъ, то въ това нѣма лицемърие. Но ние знаемъ, дори тъ и да не знаятъ, колко жалко ние не успѣваме да сме такива, за каквото ни други мислятъ. Никой не може да узнае това безъ да бѫде смиренъ, и съ този урокъ за смирене тръбва да се присъедини и урока за любовта. Което е истина за нась, истина е и за други. Ако се нуждаемъ отъ снисхождение за своите недостатъци, ако сме често тъй върно по-добри, отколкото се виждаме да сме, както сме по-нѣкога по-лоши, отколкото се виждаме да сме, тъй сж и нашитъ приятели. Познаването на собственитъ наши слабости и по-грѣшки тръбва да ни прави много снисходителни да ги сѫдимъ, и, ако понѣкога подозирате, че тъ не сж тъй достойни за похвала, както ни се струва, то ние навѣрно знаемъ, че тъ често сж по-достойни за любовь, довѣrie и дори похвала отколкото намъ се струва.

Дори и да не бѣше благоразумно да бѫдемъ снисходителни къмъ други, по причина на голѣмата нужда що имаме и ние отъ по-добро снисхождение, пакъ духътъ на любовта тръбва прилѣжно да се обработва по-причина на отразителното влияние връхъ собственитъ наши сърдца. Жестокъ, критиченъ, нетолерантенъ духъ не може да бѫди нѣкога честитъ или полезенъ въ най-добрия смисълъ; но който се старае да види добро въ други; да върва въ тѣхъ и да има надежда.

— „Дай ми око, що може да види Бога въ всичко, и рака която да може да служи Богу съ всичко, и сърдце, което да Го благословя за всичко.“ — Епископъ Секеръ.

Нашитъ Илюстрации.

На стр. 168 даваме портрета на добъръ познатия на нашитъ читатели герой на Манила, Адмиралъ Дюи. Съ блѣскавата си морска побѣда надъ Испanskата флота въ залива на Манила прѣзъ лѣтото на 1898 г. Адмиралъ Дюи нанесе смъртенъ ударъ на Испanskото владѣние въ Филипинскитѣ, които въ Парижкия миръ бидоха предадени на Съединенитѣ Държави на Америка. Също и на стр. 170 даваме портрета на Епископъ Х. Винсентъ съ кратъкъ биографически очеркъ.

Дъждътъ се види намъ изгубенъ, когато падне на пустиня, но той все изгълнява нѣкое Божие намѣреие. Тъй е и Евангелското Слово, което пада на коравото сърдце; то по-нѣкога извършва най-послѣ едно промѣнение; и дори да не стори това, то остава людите безотвѣтни.

„Съ дъждъ земята подновавашъ,
Боже, всѣкой жедентъ частъ,
И душевни дарби давашъ;
Подари тѣхъ и на насъ.“

— Бѫди благодаренъ за най-малкия даръ, и ще се удостоишъ да получишъ и по-голямъ.“ — Тома Кемпски.

— „Нека се стараемъ да показваме сладкия духъ на благодарностъ, отъ изгрѣването до захождането на слѣнцето.“ — Спърджонъ.

КНИЖНИНА.

Списания и вѣстници получени въ редакцията:
Родина, илюстровано списание за литература и общественъ животъ. Год. II. Кн. VIII. София.

Сѣѧть, мѣсячни земедѣлъческо списание за економия, земедѣлъ и скотовъдство. Год. III. №. 9. Варна.

Списание за Софийското Медицинско Дружество. Издава Дружеството. Год. I. Брой 2 и 3. София.

Домашенъ Приятель, мѣсячно илюстровано списание за наука, религия, промишленост и домакинство. Год. XII. брой 9. Войнишка Сбирка. Год. VII. Книшка III. София.

Мисълъ, Литературно общество списание. Год. X. Книшка VIII. София.

Библиографически Бюлетинъ. Год. III. (1899), книги 1—4. Издава Софийската Народна Библиотека. София

Отчетъ на Софийската Народна Библиотека за 1899 год. София.

Библиографически Бюлетинъ. Год. II. Книги 1, 2, 3 и 4. Издава Софийската Народна Библиотека.

Вѣстници: „Нар.-Права,“ „Новъ Вѣкъ,“ „Прѣпорѣцъ,“ „Народенъ Листъ,“ „Надежда,“ „Мода и Домакинство,“ „Реформи,“ „Пандесия,“ и др.